

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 egész évre 6 pengő. Félévre 3 pengő
 Egyes szám ára 15 fillér
 ülföldre egész évre 10 pengő.

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS
 Főmunkatársak:
 Dr. Szász Ferenc, Dr. P. Jánosy Béla.
 Felelős szerkesztő: Dr. Parádi Ferenc
 Felelős kiadó: Tóth Kálmán.

Laptulajdonos: MINERVA R-T.
 Megjelenik minden szombaton.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Kolozsvár, Brassai-utca 5. szám.

Nemzetek virágos kertje!

Mi lehetne más, mint a sok és egészséges gyermek! A nemzetek jövője a gyermek, mint ahogy az országok lapja és talpköve a tisza erküles. Ez a kettő oly szorosan egybefügg, hogy ma, ha a gyermekről beszélünk, akkor a tisza erkülesről sem hallgathatunk.

Őtt, ahol a családi élettel megszentelt közösségben nem kell a gyermek, nem lehet igazában se népi, se társadalmi erkülesről beszélni. Nem véletlen, hogy a keresztényiség isteni alapítója a gyermekre a keresztény családban akkora súlyt helyezett, hogy maga mondja az ítélet felmérés erejével, hogy „amelyik fűgafa pedig gyümölcsöt nem terem, kivágattatik és tüzre vettetik.”

Ez a fájdalmas társadalmi betegség, mely eddig inkább a polgári jólétben és kéneben elphullt középosztályok soraiban pusztított, néhány évtized óta az egyszerű nép közé is eljutott a gyilkos eszláit. Már népünk is megismerte az „egyke” szomorú dívatját és vannak vidékek, amelyek az egyetlen gyermek miatt tetkezett szomorú hírnévre. A statisztika eszhatatlan adataira való rámutatást elvégezzük lapunk más helyén. Itt egyetlen mondattal szeretnénk ennek a legmélyebb gyökereit nemzeti kérdések újból alkalmasszerűségeit adni: a nemzetek virágos kertje a gyermek! Ebben a kérdésben nem az a legszörnyűbb, hogy egyes eszlátoknak nem kell a gyermek, amelyek még bünes meg, hanem az, hogy a magáról megfellelkezett anya megöli a gyermeket, akit már méheben hordoz. Pedig emberileg is megérthető, hogy mekkora bűn, ha a szülők megsemmisítik az Isten teremtő munkáját, melyet a gyermek adásával végeztek. Olyan gonoszság ez, akár a gyilkosság. Ha az a sok magyar élet mind virá-

gozna a magyar nemzet kertjében, aminek bimbója, majd virágba pattanását a magyar anyák évtizedeken át megakadályozták, vagy a természet szent törvényei szeriotti fogamzását elhárították, akkor ma nem kellene a magyar fajta lassú számbeli sorvadásáról panaszkodni, a nem kellene anyiszor és akkora nyomattékkal beszélni a szentisíváni gondolatról, mely valójában annak a sajátlatos valóságnak a kényeszerű értelmezése, hogy mi, magyarok, a saját földünkön kevesebben vagyunk, mint amennyien lennünk kellene!

Nyilvánvaló tehát, hogy a gyermektelenség nemzeti veszedelm, országpusztító mérénylet, szándékos siettetése a nemzet számbeli kimerülésének, bűnös akaratunka a nemzet fenntartó erje ellen, konok menetel a halálos végzet útján, melyet az a nemzet jelöl ki magának, aki készakarva el akar pusztulni!

Édes magyar testvérem, nézd meg jól ezt az erős, egészséges fiatal magyar anyát! Az ilyenekben él a nemzet teremtő és fenntartó erje. Képné is gyönyörű, hát még édes, tiszta, boldog és diadalmas valóságnak: magyar anya, egészséges magyar gyermekekkel a keblein! De meg se próbáld nekem szegezni az életnehézségeket, a gazdáltságot, meg a szociális nyomorúságot, mert én minderre csak kérdéssel felelek: fenn akarasz maradni ivadékaiddban? Akarsz bennük és általuk örök magyar életet élni? Ha igen, akkor el ne feledd, hogy a nemzet virágos kertje a gyermek...!

A gyermekért minden áldozatot meg kell hozni, mert ezért semmi áldozat nem nagy. A nemzet élete a gyermekben folytatódik, s aki a gyermeket megöli, az a nemzetet öli meg!

(p.p.j)

EGYETEM KÖNYVTÁR
 224
 Könyvtár
 Kolozsvár

A magyar fogy a legjobban

Meddig élünk! Meddig él a magyar nemzet! Sokasodni fogunk-e, benépesítjük-e azt az országot, melyet őseink diadalmas harcok után elfoglaltak, vagy pedig két-három nemzedékből áll csupán a magyar jövő? Apáink vitézül védtek Szent István országának határait, de szép Magyarországnak ezer esztendőn keresztül célpontja volt az ellenséges nyilaknak, az ellenséges rabló szándékoknak. A magyar országot. Tatár hordák dúlták őseink otthonát, török katonák százötven éven keresztül sorvasztották számbeléig is bőséges, vérel szerzett magyar hazánkat. Az osztrák uralom ismételten megrabolta szabadságunkat és az évszázados küzdelmekben és megpróbáltatásokban a magyar egyre fogyott. A négy világtáj felől idegen fajták özönlöttek Szent István országába, akiket szívesen fogadtunk, testvérekkül tekintettünk. Ezek aztán lassú, de szívós munkával szinte a szemünk láttára kerekedtek felül. Ennek volt a szomorú következménye, hogy jött a magyar baha halálós ítélete: Trianon. Sohasem döbbsentünk a valóságra annyira mint a román uralom alatt. A bécsi döntés visszajuttatta nekünk Erdélyországunk felét, de minden magyar tudja, hogy a következő évtizedek erős és öntudatos munkája fogja eldönteni, hogy méltó vagyunk-e őseink emlékéhez, képesek leszünk-e a multunkból kiemelkedni s szenvedések és fájdalmak tüzeiben megtisztulva: újjászüléni.

Apáinkat tatár és török hordák gyilkolták, de ezeknél sokkal veszedelmesebb ellenség támadja újra a magyar nemzet életfáját, a magyar családot. A magyar anya s egyáltalában a nő nem a régi eszmény többé. Ma többnyire egészen újasszonyitípussal találkozunk, még pedig a léha filmek, a zsidó szellemű lapok és színházak által nevelt, sportolós és kutyát sétáltató „modern nő” alakjával. A féktelen szórakozási vágy, a divat hőbortja pusztít. Es nem kell a gyermek. Ezzel a lesújtó képpel ma már nemcsak városainkban, hanem sajnos, falvainkban is találkozunk. A falvak népének gondolkozásmódja is sok helyen megvan metelyezve, sok-sok magyar falusi anya nem vállalja a házassággal járó felelősséget és terhet, mesterségesen akadályozza meg a Teremtő munkáját: nem kell a magyar gyermek.

Nem kell a magyar gyermek! 1886-ban minden ezer ember után évenként 45 magyar gyermek született; 1914-ben ez a szám csak 34. A csökkenés ijesztően fokozódik évről-évre; 1920-ban 31, 1930-ban 25, 1935-ben csak 21 és 1939-ben mindössze 20 magyar gyermek születése esik ezer lélekre. Ez a magyar születési arányszám Középeurópában a legkisebb. A kö-

rülöttünk élő népekhez viszonyítva a magyar fogy a legjobban.

Mig ezer lélekre 20 gyermek születése esik Magyarországon, ugyanakkor ez a szám Oroszországban 40, Jugoszláviában 31, Romániában 31. De ha a születési és halálzási arányszám egybevetése alapján természetes szaporulatot tesszük vizsgálat tárgyává, még sötétebb és fájdalmasabb kép tárul elénk. Jugoszláviában évente ezer léleknél 13, Romániában 12 természetes szaporodás, ezzel szemben Magyarországon: 6. Tehát kétszer annyi román gyermek születik mint magyar.

Minden társadalmi bajunk végső elemzésében ide vezethető vissza minden megoldásra váró kérdés: kevés magyar születik és kevés magyar nő. Kevés azoknak a magyaroknak a száma, akik föl munkahelyeket követelnek.

Kevés magyar születik és kevés magyar nő

Vádoljuk azokat a magyar asszonyokat, azokat a magyar családokat, ahol nem szent és nem magdolkozható a magyar nemzet ügye. Vádoljuk egyikeket és a festett arcú városi „hölgyeket”, nemtörődő, fukarságból és közönyből tehetetlen nőket, akik magyar fajunkkal és jövőnkkel közösséget nem éreznek. A magyar nemzetök sirkeresztjei és felelősen szomorú szám adatokat tudnának szolgálni arról az idő előtt elpusztult fiatal életéről, akik nem akartak anyik lenni. Ezért a jövő nemzedékek elfelelni fognak. A számban gyér és jogaikban, életükben megnyirbált és hazájukból esetleg ismét üldözött utódaink előtt fognak felelni azért, hogy felejtették, semmibe vették a magyar nemzetnek a hivatását, amit a nemzet számbeli szaporodásának lent. Ellenben bízunk azokban, akiknek otthona hátragos a gyermekcsoporttól, akiknek házatája szép és boldog a gyermekek mosolyától. Bízunk azokban, a szívesen megosztják kis darab kenyerüket gyermekeikkel s vállalják a nehéz családi élet terhet. Ezek azok az igazi magyarok, akik nem szűnik hordják a nemzet jövőjét, hanem tetteikkel adnak példát a kötelesség teljesítésére.

Bízunk kell abban, hogy az igaz példa követésével. Bízunk a magyar falvak lelkeszeiben és tőleiben, akik éjt nappallá téve, dolgoznak és küzdenek népünk műveléséért, a családi élet fontosságáért és fenntartásáért. Ők talán a közönyösöket is felrészélték, a nemtörődőket is felvilágosíthatják.

Nem állhat koporsó előttünk! Hanem a szép, boldog magyar élet örök Nagymagyarországon.

Mihályfi J.

A „Magyar Nép“ külpolitikai szemléje

Hol a helyzet kulcsa? Nem ok nélkül irtuk megjegyzéseinket nem is olyan régen a rejtélyes Törökországról s arról, hogy ez az ország ma még mindig Anglia szövetségeseinek tekinthető. Egy pillantás erre a térképre viszont meggyőzhet arról, hogy a tengelyhatalmakkal mi csoda életbevégő gazdasági és katonai érdekeik fűződnek Törökországnak ilyen vagy olyan magatartásához. Ha kifejezetten Angliához esatlakozik, akkor a tengelyhatalmak számára is adva van a félreismérhető helyzet, de adva van akkor is, ha távol tartja magát attól a háborús bonyodalomtól, melyben közvetlenül Németországgal fogja magát szembe találni — Anglia kedvéért. Talán elegendő rámutatni arra, hogy a Dardanellákon keresztül vezet az út Haifaig s azon túl az iraki olajvezetékekig. Tehát az olaj és mindig az olaj. Nos, ebben az új helyzetben mindenképpen fontos szerepet játszik a Dardanelláknak nevezett tengerszoros, amely összeköti a Feketetengert a Földközitengerrel, s amely felett ma még Törökország az úr. Nagy Péter cár óta örök vágya Oroszországnak, hogy rátegye kezét erre a tengerszorosra, de ugyanígy sarkalják érdekeli a német birodalmat is arra, hogy szabad útat kapjon a Feketetengerhez. Igaz, hogy ez a probléma ma még nem időszzerű, de azzá lehet. Törökországon múlik.

✱

Jugoszláv-német kapcsolatok. Egészen természetes, hogy a tengelyhatalmakkal közvetlen szomszédságban élő Jugoszlávia sem maradhat közömbös a jelenlegi helyzettel szemben. Magatartásának iránya körülbelül adva van ugyan, de ma így vagy úgy, mindenképpen nyíltan színt kell vallania. Ennek a természetes szükségéből merült fel az a legfrissebb külpolitikai híresztelés, hogy Németország és Jugoszlávia legközelebb megnektámadási szerződést kötnek. Ezt a hírt a német diplomácia sem nem tagadja, se nem cáfolja, hanem csak annyit mond, hogy a tengelyhatalmak diplomáciai munkája a közeljövő tényekben fog megnyilatkozni. Ebből már nem kétséges, hogy Jugoszlávia a sorsa felett való döntés fon-

tos állomáshoz érkezett. Ez természetes is. Jugoszlávia tőzsomszédos Itáliával, Magyarországgal, Bulgáriával, a tengely tagállamaival, tehát a tengelyhatalmakkal tisztán kell látniuk Jugoszlávia szándékát. Ez a szándék félreérthetetlenül békés — nem is lehetne más — ezt azonban ki is kell jelenteni. Szánt kell vallani. S ha Jugoszlávia szándékai valóban tiszták, akkor ez nem is kerül neki fáradságába.

Anglia nyugodt... Hosszu idő után Anglia is nyugodtan hajtja fejét a légtalmi óvóhely puha puznáira: Amerika megszavazta a megsegítési törvényt. Mostantól kezdve korlátlan mennyiségben jöhetnek Amerikából az élelmi- és hadiszerszállító hajók az angol kikötőkbe, — már amennyiben azok a kellemetlenül szemfüles német buvárhajók és gyorsnaszádók útközben nem szolgálnak némi meglepetéssel. Mert van bennük annyi igyekezet, hogy nem fogják meguk mellett csak úgy szárazon elengedni. Hitler megmondta legutóbbi beszédében, hogy valamennyi amerikai hajót, mely Angliának élelmet és hadianyagot szállít, kíméletlenül elsüllyesztenek. A Führernek meg van az a rossz szokása, hogy rendszeresen beváltja, amit ígér. Most hát aztán meg fog kezdődni a táno a tengeren. Szörnyű lesz, de Németország el van határozva, hogy Angliának megadja a halálos csapást. Ez a csapás talán nem is a partszállással, hanem a buvárhajó-harccal fog elkövetkezni. Anglia tehát kissé korán nyugszik. Meg kell várni, mi lesz a tengeren.

✱

„Bukarest addig...“ Vagyis Bukarest addig, amíg a nyugati határok vissza nem kerülnek. Ezek alatt a nyugati határok alatt a visszakapott keleti és érdélyi részeket kell érteni a szerint a román lap szerint, amelyek a román eurpa mértékten élvezetétől lázalmokat látó valamelyik munkatársra tollából ezt a biztatót szánta agyonlekesített román olcsóinak. Az érdeme és jelentősége szerint eléggé meg mindig le nem rövidített Romániában javíthatatlanok az emberek. Nem akarják tudomásul venni, hogy 1918 többé nem ismétlődhetik meg, amikor kardcsapás nélkül lehetett beszívni egy országba, melyet a négyéves háború és a mesterségesen megfertőzött nemzetközi szellem tehetetlen vergődésre kényszerített. Nyugodtan tudomásul vehetik — olyan nyugodtan, amilyen nyugodtan üzenjük — hogy ez többé nem fog megtörténni. A mesebeli béka is csak egyszer tudta magát ökor-nagyságúra feljuttatni. Másodszer nem sikerült, mert már az első próbálkozás után szertepukkadt. Nagyrománia egy zavaros történelmi múlt, s Románia örüljön, hogy egyáltalában él. Ne ábrándozzék, hanem igyekezzék a valóságba belelélni magát. Egyebet ugyse tehet.

(—dr.)

Anglia már elveszítette a háborút, mondotta Göbbels német miniszter. Ausztria csatlakozásának harmadik évfordulóján Linzben nagy ünnepségeket rendeztek, melyre váratlanul megérkezett Hitler vezérkancellár is. A Führert a lakosság és az ünnepség résztvevői határtalan lelkesedéssel fogadták. Az ünnepségen Göbbels propagandagyűmi miniszter hatalmas beszédet mondott, melyben összehasonlítást tett Anglia reménytelen és Németország reményteljes helyzete között. — Anglia — mondotta többek között — már elvesztette a játszmát, és elvesztette a háborút. A világ legjobb és legjobban felszerelt hadserege áll készen a támadásra, mely borzalmas érejt lesz. A német nép elszánt hangulatban várja a Führer parancsát az indulásra, mert tudja, hogy ez a végső leszámolás és a győzelmet fogja jelenteni.

A japán külügyminiszter Európába utazik. Matsuo, a japán külügyminiszter Európába utazik, ahol személyesen lép érintkezésbe a tengely vezető államfőivel. Rómába látogat el, ahol Mussolinival fog megbeszéléseket tenni, majd Moszkvába utazik. Ez az út Amerika lépésével áll összefüggésben és egyben figyelmeztetés, hogy ne avatkozzék bele Európa ügyeibe. Ha Amerika beavatkozik a háborúba, Japán is hadba száll a tengely oldalán.

Amerika segíti az angolokat. Roosevelt, az amerikai Egyesült Államok elnöke, szombaton este rádó beszédben jelentette be, hogy a segítség egy része már utban van Anglia felé. Hangoztatta, hogy az amerikai népek aldozatot kell hoznia a mostantól kezdve eddig még nem látott méreteket kell állítania a termelésnek. Az amerikai hadsereg létszáma az elnök kijelentése szerint körülbelül másfélmillió főt tesz ki. Kilátásba helyezte, hogy Angliának és Görögországnak repülőgépeket, hajókat, élelmiszert, tankokat, ágyukat, löszert és mindenemű felszerelést fognak juttatni. Kináival kapcsolatban hasonló kijelentéseket tett az elnök. Amerika a segítségért elindítja, a kérdés az, hogy megfog-e érkezni rendeltetési helyére. A németek erre is felkészültek.

Kenyér kell Franciaországnak. Franciaország meg nem szállott területén már csak nagyon nehezen tudják biztosítani a lakosság ellátását. Petain tábornagy erre vonatkozóan a következőket mondotta:

— Kérem az amerikaiakat, küldjenek kenyert a meg nem szállt Franciaországba. A kenyérhiány miatt fájdalmasan nehéz a helyzetünk. A francia nép talán a legtöbb kenyert eszi rendes körülmények között. Félkiló volt a napi kenyérfogyasztás fejenként, ma az angolzárlat következtében, csak negyedikilogram jut egy franciára, de ezt is kénytelenek vagyunk 150 gramra csökkenteni, ha Amerika gyorsan nem segít.

Jugoszlávia alkalmazkodik az új európai rendhez. Jugoszláv körökben kijelentették, hogy a Délszláv állam alkalmazkodik az új európai helyzethez és az ebből adódó következményekhez. Jugoszlávia tehát a tengely mellett folytatja politikai vonalvezetését. Ennek a kijelentésnek az lett a következménye, hogy a belgrádi angol követség nagy sietséggel készül a leggyorsabb távozásra.

Újabb német sikerek. A német csapatok bulgáriai bevonulása továbbra is tervszerűen folyik. A nehéz időjárási viszonyok ellenére erős harc kötelekék támadást indítottak London és Dél-Anglia fontos hadicélpontjai ellen. London kikötőiben több tüzet okoztak, más vidékeken is hatásosan támadtak repülőtereket és kikötőberendezéseket. Észak-Afrikában német felderítő repülőgépek angol gépkocsis oszlopokat és csapatteket bombáztak.

Mussolini a harctérre érkezett. Minden jel arra mutat, hogy a tengelyhatalmak most már elérkezettnek látják az időt a döntő küzdelem megindítására és hogy a harc bevezetése csatározásai máris megkezdődtek. Az olasz csapatok a hét eleje óta Albániában egyre fokozódó hevességgel támadják a görög állásokat. A küzdelem minden valószínűség szerint a nagy olasz támadás bevezetését jelenti. Mussolini

magas Albániába érkezett és megszemlélte a csapatokat. Athénből azt jelentik, hogy a görög hadvezetőség máris kénytelen volt a szakadatlan harcokban kifáradt csapatokat felváltani és erősítéseket küldeni. Athénben számítanak arra, hogy az olasz hadvezetőség más szakaszokon is megindítja a támadást. A most folyó harcok súlyosabbak minden eddiginél. Az olasz nyomás napról-napra fenyegetőbbé válik.

Görögország vérzik — angol érdekekért. Az egyik görög hadoszlop a napokban támadást kísérelt meg az olasz állások ellen. Az olaszok egyetlen puskaövet nélkül egészen állásaik közvetlen közelébe engedték a támadó rajokat, majd géppuskatűzzel és kézigránátokkal árasztották el azokat. Az ellenség súlyos veszteségek hátrahagyásával menekült. Az ellentámadásba áttört olasz csapatok hosszú vonalon üldözték maguk előtt a fejvesztetten menekülő görögöket s az üldözés során sok foglyot ejtettek és rengeteg önműködő fegyvert és más hadianyagot zsákmányoltak. Az olasz légi erő ugyancsak élénk tevékenységet fejtett ki az egyik hadtest vonalával szemben emelkedő meredek hegyutak felett. Alandó bombázás és gépfegyvertűz alatt tartották a menetelő csapatteket. Zuhanóbombázók szabadon táborozó csapatokat és nagyobb katonai összevonásokat támadtak.

Hamarosan felszámolják az olasz-görög háborút. Az olasz haderő katonai téren igyekszik Görögországot meggyőzni arról, hogy ellenállása hiábavaló. A bolgár sajtónak az a meggyőződése, hogy a Balkán többi államai nem sodródnak bele a háborúba és a harcterek nem bővülnek tovább. Remélhető, hogy a Balkán államai a legrovidebb idő alatt tisztázzák a tengelyhatalmakkal kapcsolatos nyit kérdéseket. Végül is meggyőződésnek kell létrejönnie Németország és Görögország között. Ennek az lesz a következménye, hogy hamarosan felszámolják az olasz-görög háborút.

HIREK

ÜNNEP

Hat hónapja annak, hogy Erdély egy része felszabadult a huszonekét esztendő román uralom alól. A rab-ságban singlélő erdélyi magyarok az élnyomás alatt is tanujelét adták nemzeti műveltségnek. Lelkünk megmaradt mindig magyarnak. Némán és tüdőn éltünk, de a hit és a reményesség mindig áttett minket. Most az első, felszabadult március 15-ére készültünk. Erre az ünnepre különösen a rabtságban felöltött erdélyi magyar nemzedék készült. A Talpra Magyar nekünk is imádságunk volt, nemcsak az 1848-as ifjaknak, szívünkben hordoztuk a Nemzeti Dal minden sorát, minden gondolatát. Most, amikor végre ránk virradt a boldog hajnal, soha nem érzett mámoros izgalmannal álltunk nagy Mátyás királyunk szobra elé, hogy ünnepeljünk és könyvek között imádkozzunk. A szobor árnycékában mindenki ott volt, Kolozsvár minden magyarja. Ott voltak a hadsereg képviselői. Egymás után érkezték zászlók alatt a különböző községek, testületek, szervezetek, iskolák. Mintegy harmincezer ember ünnepelt a Mátyás-téren. Minden beszéd, minden szózat, minden előadott zenemű lelkesítő volt. Ezt az ünnepet soha sem fogját elfelejteni.

Országmozgósítási kormánybiz-tosán neveztek ki Dr. Inczedy-Joksmán Ödön főispánt. A m. kir. miniszterium Dr. Inczedy-Joksmán Ödön Kolozs vármegye és Kolozsvár thj. sz. kir. város főispánját a IX. kolozsvári m. kir. honvéd hadtest területére kiterjedő hatállyal Kolozsvár székhellyel országmozgósítási kormánybiztossá kinevezte.

A kormány fokozódó mértékben támogatja a háziipart. Az iparügyi miniszterium fokozódó mértékben támogatja az erdélyi háziipart és jelentős pénzbeli segítséget részesíti azokat a szövetségeket és szervezeteket, amelyek az erdélyi háziipar továbbfejlesztése céljából folytat-

nak hasznos munkát. A magyar háziipar jelenleg 27 külföldi állam részére szállít cikkeket. A magyar háziipar fejlesztése jelentős helyet foglal el a kormányzat programjában. A kormányzat többek között a kolozsvári „Pitvar” háziipari szövetkezetet eddig 35.000 pengő segítségével részesítette és segélyt juttat az Erdélyi Háziipari Központnak is.

Két éve tért haza Kárpátalja. Két éve van annak a történelmi eseménynek, hogy a dicsőséges magyar honvédség bevonult Kárpátaljára. Ebből az alkalomból az ungvári kormányzói palota dísztermében innapi estét rendeztek. Az ünnepséget a magyar rádió is közvetítette. Ezt megelőzően az ungvári laktanya udvarán levő hősi emlékmű előtt tartottak hazafias ünnepélyt. A polgári, katonai és egyházi előkelőségek élén Kozma Miklós, Kárpátalja kormánybiztosa is megjelent.

Március 31-ig letétbe kell helyezni a kötvényeket. Megirtuk már lapunkban, hogy a Magyar Szent Korona területén levő háborus magyar államadóssági címletek (hadikölcsönkötvények) 1911 március hó 31. napjáig letétbe helyezendők. A letétbehelyezés a m. kir. adóhivataloknál, a Pénzügyi Központnál, ennek tagjai sorába tartozó bankoknál és takarékpénztáraknál, valamint ezek fiókjainál, az Országos Központi Hitelszövetkezetnél, az ennek kötelekbe tartozó szövetkezeteknél és ezek fiókjainál történhet meg. Azon hadikölcsönkötvények tekintetében, amelyek a rendeletben felsorolt állami szervezetek, törvényhatóságoknál, stb., valamint a fent megjelölt intézményeknél, pénztételeknél és biztosító-magánvállalatoknál már a rendelet hatálybalépésekor letétben vannak, a kötvények tulajdonosai folyó évi március hó 31-ig a letéti helynél ugyancsak bejelentést tartoznak tenni. A letétbehelyezési és bejelentési kötelezettség kiterjed nemcsak a magyar hivatalos megjelöléssel ellátott (nosztrifikált) címletekre, hanem a román vagy csehszlovák hivatalos megjelöléssel ellátottakra is, úgyszintén a megjelölés nélküli hadikölcsönkötvényekre.

Küvetendő példa! A Magyar Nép egyik előző számában felszólította olvasóit, hogy adakozzanak az árvíz által sújtott vidékek hajléktalan-ná vált szegény magyarjainak számára. Most két derék olvasónk, két onzelen magyar lélek, névszerint özv. Barthos Dénesné és özv. Barthos Józsefné oklándi lakosok juttattak el 15 pengőt kiadóhivatalunkba, szép levél kíséretében, hogy küldjék el az árvízkarosultaknak. Köszönjük nekik! Isten fizesse!

Elárverezték a Letea papírgyár dítiről és tölgyesi falerakait. Árverést tartott a napokban a csikszereadi pénzügyigazgatóság. Az árverés tárgya a román érdekességű Letea Rt. papírgyár dítiről és tölgyesi, több millió lej értékű falerakata volt. Ismeretes, hogy a Letea papírgyár Brătianu Ionel és Costinescu, volt román miniszterek érdekességű köréhez tartozott és évek óta késélmesen, vagy egyáltalán nem fizette a rá kirótt adót. Az évek során át ilyenformán fennmaradt háttralékos adó összege lassan 8 millió lejre növekedett. A magyar államnak, mint a román állam jogutódjának nevében most vitéz dr. Nyerges Gyula, csikszereadi pénzügyigazgató a háttralékos 8 millió lej erejűg biztosítási foglalást, majd árverést rendeltetett el a Letea papírgyár Magyarországi területén található vagyonára és így a dítiről és tölgyesi falerakot dob alá került. A Letea Rt. magyarországi ügykezelője mindent elkövetett, hogy az árverést késleltesse, vagy megakadályozza, de minden igyekezete hiábavaló volt: a pénzügyminiszterium kiküldöttének jelenlétében az árverést a napokban megtartották és a vételár összegét befizették az államkasszába. A csiki őserdők rablónhadjárattal egyenlő értékű károsítása által okozott kár egy csekély része tehát legalább megtérült.

Kossuth Lajos mondja:

Nemzetünk elég erős arra, hogy ha akar, sorsának ura lehessen. Sorsa Isten után saját határozásától függ.

Kiszabadult a nagyszabeni hadbírság bürtüncből két értatlan marfenesi asszony. 1941. január-én, véres tragédia történt a Kovászár közelében lévő, de a román uralom maradt Magyarfenés községén. Kun Gazda Sándor magyarfenesi 31 éves gazdálkodó önvédelemből megölte Balog Traján csendőrmestert. Kun Gazda Sándor az említett nap reggelén Magyarfenés főutján látogatába ment nagybetegen lévő sógorához: Kun György Istvánhoz. A hídön katonai őrk álltak s Ián Gazda Sándor a közel melléklékra tért le. Balog Traján csendőrmester rákiáltott, hogy álljon meg, aeri küldömben lövői, majd a gázálkőháza támadt, öklével az arcába sapott, torkonragadta és fojtogatni kezdte. Kun Gazda Sándor vételezett is a durva üllegekre maga is teillepességgel válaszolt. A csendőrmester parancsára az egyik katona leokarta őni a szárdülködöt, de az szorosán fogta a csendőrmestert és paizsul maga elé tartva a háza elé hátrált s közben segítségért kiáltott. A csendőrmester már majdnem megfojtotta, amikor végső kétségbeesésében elkapta a katona fegyverét s fejbe vágta a csendőrmestert. Balog Traján, achi egyébként a falu reme volt és 9 éves ottatörködsi alatt rengeleg magyart bánálmazott, hangtalanul összeesett s nemskóra meg is halt. A fegyverzett katona romlően elszaladt. Kun Gazda Sándor a hajmeresztő kaland után magyar területre menekült apjával együtt. Menekülése előtt meghagyta feleségének és édesanyjának, hogy a vizsgálat során vallják be üszintén, de ölte meg a csendőrmestert s annak haláláért más senkit sem terhel felelősség. Kun Gazda Sándor és édesapja épségben át is menekült a magyar területen lévő Szászfenésre s csak később értesült arról, hogy feleségét, édesanyját és több szomszédját letartóztatták s a magyarfenesi csendőrségen irtózatosan megkínözték, majd a nagyszabeni hadbírság bürtüncébe szállították. Az esetről tudomást szerzett az Erdélyi Párt központi irodája és kihallgatta Kun Gazda Sándort, édesapját és néhány magyarfenesi menekültet, átiratban közölte a tényeket Inczedy-Jóksman

Ödön főispánnal. Az Erdélyi Párt közbelepésének meg lett az eredménye, mert a főispáni hivatal utján illetékes helyre eljuttatott jegyzőkönyvek alapján a német-olasz bizottság kezébe vette az ártatlanul letartóztatott magyarfenésiek ügyét. Kun Gazda Sándor tegnap megjelent az Erdélyi Párt központi irodájában s boldogan közölte, hogy feleségét és édesanyját a nagyszabeni katonai törvényszék ügyészsége szabadfőra helyezte. A két asszony, értesülése szerint, haza érkezett Magyarfenésre.

A Nemzetközi Vásár erdélyi palotája. A május 2-án megnyíló budapesti Nemzetközi Vásáron Erdély 50 ezer négyzetméter területen fogja bemutatni termékeit és kincseit. Az erdélyi csoport keretében bemutatásra kerülnek a híres erdélyi gyógyvizek és borvizek is. Az erdélyi gyárpar pavilonját márványból és aragonitból építik fel.

Megalakult az Erdélyi Fürdők Szövetsége. Marosvásárhelyen megalakult az Erdélyi Fürdők Szövetsége. A megalakulás alkalmával megbeszéltek az erdélyi fürdők ügyeit. Megállapították, hogy az erdélyi fürdőket be kell kapcsolni a forgalomba és berendezésüket korszerűvé kell tenni.

Vitézzé avatás Kozozsváron. Vitéz Benkő Béla ezredes Kozozsváron vitézzé avatta Sasváry Illés szakaszvezetőt, aki a kárpátaljai harcokban tintette ki magát és mint ilyen, a nagy ezüst vitézségi érmet kapta meg. Kozozsváron ez volt az első vitézzé avatás.

Apostoli eszelekedet. Józsa Árpád, a Szent László-kórház katolikus lelkesze szerény életmódjával hat év alatt meglakarított egész vagyonát, 2000 pengőt, az árvízárrolatnak felelősségére adományozta. Ez az apostoli eszelekedet megszívlelendő példa lehet azoknak, kiknek 2000 pengő meg se kottyan, de nem gondolnak arra, hogy ilyen előkra legalább 200 pengő adományozzanak. Külömben köztudomásu, hogy a szegény ember lelke sokkal hajlékonyabb az adakozásra, mint azoké, kiket a szerencse javakkal ajándékozott meg.

ABLAK

Borzalmas szerencsétlenség történt Kispesten az egyik polgári fiúiskolában. Szigethy Sándor tanuló, az utcan egy csomagot vett át valakitől azzal, hogy vigye az iskolába és adja oda az egyik tanárnak. A gyantalan fiú kibontotta a csomagot és eközben tartalma egy legrább rendszerű kézigránat, felrobant és meglét három diákot, többet súlyosan megsebesített. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy kiderítse, ki az az elvetemült ember, aki átadta a kézigránát tartalmazó csomagot a diáknak. Három meghalt, többen egész életükre nyomorékká váltak egy lelkiismeretlen bűnös aljas kezétől. Gondoljuk el, hogy mit éreztek a környező utékból futva érkezték, mert hallották a szerencsétlenség híret. Szemükben a rémület ül és ezt a rémület tudatosan okozta egy ember.

Kitiltottak a zsidó árusokat a szatmármegyei nagyvásárokról. Szatmár vármegye alispánja március 15-től kezdődően kitiltotta a zsidó árusokat a megye visszacsatolt területein tartandó összes országos és hetipiacokról, napi piacokról és buszcsukról. A rendelet szigorúan megtiltja a zsidóknak az ilyen alkalmakkor a helyfoglalást és árusítást.

Emelik a kórorvosok számát. A belügyminisztérium igen nagy súlyt helyez arra, hogy a visszacsatolt országrészek lakosságának egészségügye igen jó legyen. Ezért a kórorvosi állások számát felemelték. A hivatalos lapban nagyon sok kórorvosi állásra van pályázat hirdetve. A pályázatokat rövidesen elbírálják és kinevezik az új kórorvosokat.

Április elején visszahelyezik az állásuktól megfosztott erdélyi magyar vasutasokat. A felszabadult részekben számos vasutas, akiket állásuktól a román uralom elmozdított, hónapok óta vár arra, hogy a MÁV újból alkalmazza. Az Erdélyi Párt marosvásárhelyi értekezletén bejelentették, hogy Hortby István elnökiingatagó közlése szerint az állásuktól megfosztott magyar vasutasokat április 1-én visszahelyezik régi szolgálatukba.

Egyedül vagyunk

A magyar tudomány örök kérdése, kideríteni, hogy hol volt a magyarok őshazája. Honnan származtak a mi halászó, vadászó, kóbor őseink, akik akkor a földművelést még nem ismerték. Lelőhatn örösi utakat tettek meg vadat űzve, hálót keresve. Őseink Ázsiából származtak, de a honfoglaláskor nem vándorolt ki minden magyar az őshazából, egyrészt ottmaradt, nem akart neki vágni az ismeretlen, idegen, tövöl világba.

A tizenharmodik században, II. Endre magyar király idejében Julianus barát három barátjával vállalkozott arra, hogy elindul és felkeresi az Ázsiában maradt testvéreket. Hirül akarta vinni nekik, hogy a magyarok esőszerű országot találtak és államot alkottak. Híni látta őket, hogy jöjjenek ök is és telepedjenek meg az új hazában, hogy erősítsék meg a magyar államot, amely már akkor is, mint mindig a történelem folyamán, körül volt vébe mohó ellenségekkel. A barátok elindultak a győzelmés útnak, Bulgárián, Törökországban keresztül vándoroltak, temérek szenedés között. Vad, műveletlen népek látkák akkor ezeket a területeket, akik meglopták, megszufojták a hős barátokat. Konstantinápolyból csónakon keltek át a Fekete-tengeren. A kaukázsi hegyek alján szálltak partra, ismét gyalogoltak hosszú hónapokon

keresztül. Ezeket a Kietlen területeken nagy nyomorba jutóltk. Hosszu ideig nem tudták útjukat sem folytatni az éhségtől és a szenedésektől. Kettlen a barátok közül vissza is lérték, Julianus azonban töretlen erővel, a magyar faj szolgálatának gondolatával folytatta útját tovább.

El is jutott az ázsiai nagybölgyök földjére, ahol találkozott egy magyar osztonnyal, aki elbeszette őt az őshozaba. Nagy öröm érte Julianust, mikor a hosszú út után találkozott az ő magyar népével. Ezek pogányok voltak még mindig, vadászattal, halászáttal foglalkoztak, a szabad ég alatt tanyáztak. De magyar nyelvük olyan volt, mint a magyarországiak magyar nyelve. Itt tudta meg Julianus, hogy Ázsiából a tatárok felkerekedtek és Európa felé igyekeznek, hogy letiporják az ott telepedett népeket. Julianus ekkor visszaindult, hogy figyelmeztesse királyát a tatár támadás veszélyére.

A tatárok az ázsiai magyarokat is megtámadták és kúpszították őket. Ma már hiába keressük Ázsiában az ősmagyarok nyomait. Nincs többé rokona sehol a magyaroknak, csak néhány dalunkban őrizték honfoglalásuk előtti múltunk emléket.

M. J.

Kedvezményes áron lehet Budapestre utazni március 23-tól április 15-ig.

A budapesti mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár alkalmából a MÁV jelentős utazási kedvezményt engedélyezett, amennyiben a MÁV összes vonalain 50%-os kedvezmény mellett lehet március 23—április 6-ig Budapestre utazni és onnan március 29—április 15-ig visszautazni. A kedvezményes áru jegy váltására jogosító igazolványok beszerezhetőek darabonként 1 P. 30 fillér ellenében a menetjegyirodákban kívül az EMGEMÉI (Kolozsvár, Majális-u. 16.) és vármegyei kirendeltségeinél a megyeszékhelyeken. Postai utón való megrendelés esetén az utatvány szelvényen közlendő az összeg rendeltetése, levélbeli megrendelés esetén megfelelő értékű postabélyeg csatolandó a levélhez.

Tizenöt Tusnád-környéki székely felut látnak el villamosárrammal. Nagyjelentőségű lépés történt az iparügyi minisztérium részéről számos székely község villamosárrammal való ellátásának megoldása érdekében. Az Erdélyrészi Gazdasági Tanács ugyanis a székely községek villamosárrammal való ellátása céljából, — mint ismeretes — többiben is **felvezetéssel** élt az illetékes ténye-

zőkhöz, amelyekben a székely falvak villanyvilágításának szükségére mutatolt rá és számos gyakorlati megoldást ajánlott. A felterjesztésekben felsorakoztatott okok megfelelő meghallgatásra találtak az iparügyi miniszter részéről, akinek jutékédésére mintegy 15 tusnád-környéki székely falu villamosárrammal való ellátásának ügyét vette beható tanulmányozás alá a minisztérium. Az iparügyi miniszter most leiratban értesítette az Erdélyrészi Gazdasági Tanácsot, hogy a tanács legutóbbi felterjesztéséből érdemben magáéva vette és egy gépészmérnök szakértőt azzal bízott meg, hogy a helyszíntre utazzék és a tusnád-környéki falvak elektromos árrammal való ellátásának lehetőségeiről tájékozzék.

Nincs sürgeőbb ügyünk az elővendő magyar nemzedék életénél. A Szent István Társulat közgyűlésén a társulat fővédője Serédy Jusztinán bíboros herecegrímás tartott lélekemelő beszédet. Előadásában a magyar nemzet sorskérdéseivel foglalkozott és hangsúlyozta, hogy nem lehet sürgeőbb és fontosabb ügyünk, mint az elővendő magyar nemzedék élete. Az elővendő magyar fiatalokért kell dolgoznunk és összefognunk. Azokról a végzetes következményekről szólott, amelyek a munka elmaradásából származhatnak.

RÖVID HIREK

A közéletés érdekében. A magyar rádió közéleti és negyedórát tartott más szórába. A közéleti műsog keretében főképpen azt fogják ismertetni, hogy a kormány által kiadott rendeleteket hogy kell összehangolni a gyakorlati élettel.

Bolgar kultúregyesület Pécssett. A dunántúli bolgárok Pécssett kultur egyesületet alakították. Elnök: dr. Volesev István lett. Az egyesület nagy alakításának időpontja egybeesik Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter Szófiában tett látogatótásának idejével.

Gépkocsik gumibroncsainak bejelentése. A kormány elrendelte, hogy a gépkocsik gumibroncsait mindenki jelentse be. A bejelentési kötelezettség vonatkozik a tömör, továbbá a köpenyes és tömlős gumikra. A rendelkezés nem vonatkozik a honvédség által használt járművek gumiait: on esaira.

Letszártóztatták Jorga egyik gyilkosát. Jorga román egyet, tanár gyilkosai közt. József Albu Joan műszerész letartóztatták. Egyidejűleg vele még egy zsebedelmes lázadót tartóztatták le.

Telepítsünk diósokat!

A diófa telepítése könnyű és olcsó: gondozást, a rok és gombák elleni védekezést sem a fa, sem ümölcs nem kíván; a gyümölcse romlás nélkül pokig könnyen eltartható és bármikor biztosan értékesíthető. Végezetül, a már kivéült diófa kiváló áron mindig lehet értékesíteni, mert l nincs soha elég.

Mindezek ellenére a diófa mégsem részesül a figyelemben, amelyet megérdemelne; oka lehet az, hogy későn indul termőre és talán az, hogy helyek szerint csak erős alakjában ültethető sikerrel. Ez pedig a faiskoláknál drága. A termés késése lehet oka a diófa telepítésétől való huzódózásra, t a diófák közeit addig másnemű (kerti vagy neművelésre használhatjuk. A suháng drágasága, y az ennek nevelésére szükségére 4-5 év pedig kevésbé lehet ok, mert a diófát legskerebben éves esemete ültetésével vagy közvetlenül álló helyére történő magvetéssel telepíthetjük.

A diófának ugyanis két olyan tulajdonsága van, vel a telepítésnél számolnunk kell. Egyik az, y erős karógyökere van és a másik, hogy a mettetést sem a gyökéren, sem a földfeletti részén a állja. A többéves esemete (suháng) gyökérzete an erős és terjedelmes, hogy azt a faiskolából épben kiszédni lehetetlen. A földből megrongálva kiült gyökérzetet meg kell metszgetni, amit a soka nehezen vagy egyáltalán nem tud behegészni, kiheverni és így gyakran gyökérrothadásba e, vagy legalább kizöklik, sínyíődik és nem lesz öle olyan egészséges, ületerős, terjedelmes és szu életen át tartóan jól termő fa, mintla ott helyl, kezeltől fogva csonkítatlan, egészséges gyökérletl indult volna az életnek.

Akár állandó helyére, akár faiskolába vetjük a t, egyet-mást tudnunk kell róla. A zaporításra legszerűbb az olyan papírhéj, amelyiknek az alakja szarványos és elég nagy; héja lehetően sima és vilá, a belseje nem fás és a héját teljesen kitölti, husa lehetően édes és nem keserű. A dió fája legyen erős, egészséges, jól termő és a faggal szemben elálló.

Az ilyen diót hagyjuk a fáján jól megérni és és és lehullás (nem verés) után megszikasztjuk. A mástól vesszük a diót, az érettséget a bél teltsége zirosságra, sárgás színe után állapítjuk meg. Az tti diókat egyenként vesszük kézbe, a súlyukat is tolgatjuk és az egyébként megfelelőek közül is csak kellő súlyúakat választjuk ki magunk. Ezeket, —

hogy tavaszig ki ne száradjanak — lehetően tizta homok vagy tiszta porhanyó föld közé, pincébe rakjuk, ugy, hogy alul legyen egy három ujnyi homok, rajta egy sor dió, aztán váltakozva két ujnyi réteg homok és egy-egy sor dió, tetszés szerinti nagyságig. A legfelső dióréteg fölött egy háromujnyi homok-réteg legyen. A pince ne legyen nyirkos, nedves (a földje sem), mert a diót a pincében mégis inkább kell féltetni a megpenészedéstől, mint a kiszáradástól. Csak tájékozással említjük meg, hogy a közönségesen a kamrában tartott, éreire szánt dióból is kiesirázik egy-egy, de későre és egyenetlenül, míg a pincében az előzőek szerint tartott biztosan és tavasszal mindjárt csirázik.

A pincében elrétégezett diót tavasszal mindjárt a kerti munkák kezdetének idején a fa állandó helyére vetjük el.

Faiskolában a talajt ugy készítjük elő, mint más kerti vetemény részére szokás. A diókat 40 centiméter sor és 10-15 centiméter diótávolsággal zsinor mellett ugy rakjuk vagy dugtatjuk a földre, hogy felettük a talaj lazább vagy tömöttebb minősége szerint 4-7 centiméter vastag földtakaró legyen. A talajt az egész tenyészési idő alatt a szükség szerint kapáljuk és gyomláljuk. Öntözni fölösleges.

Az így nevelt egyéves esemeteket a következő tavaszon minél korábban állandó helyükre ültetjük. Ültetési távolság gyengébb talajon 12-14 méter, jó termő talajon 15-17 méter legyen, hogy a diófák kifejlett korukban is szabadon álljanak és így jól tenyészzenek. 12 méter fatávolságnál 1 kat, holdra 40 darab, 15 méternél pedig csak 25 darab esemete szükséges, ami már magában is eléggé mutatja a diós telepítésének olcsóságát.

A esemeték részére összel ássuk meg a gödröket, hogy a tél fagya áthassa a gödör földjét. A gödör legalább egy méter széles és 60 centiméter mély legyen, hogy a esemete az első években könnyebben jusson erőre. A esemetét a faiskolából lehetően teljes és ép gyökérzettel iparkodjunk kiásni és csak a tul-ságosan kinyuló gyökereket kurtítsuk meg a többihez arányosan. Ugy ültetjük el, mint más gyümölcs-fa-esemetét is szokás. A esemete melletti 1 méter átmérőjű földtényért szabadon hagyjuk és a földjét műveléssel állandóan porhanyó és grommentes állapotban tartjuk, még abban az esetben is, ha a terület többi részét nem művelnénk. A esemete karó nélkül is megáll a lábán, de ha szükséges, a kívülről érhető károsítás ellen tegyünk köréje három karót.

Sövényfonás (kerítés) nem jó, mert ez elzárja a talajtól is, a csemetétől is a napfényt, levegőt, esendéket.

A diófáska nevelése nem sok gondot okoz. Nővésközben ne engedjük két- vagy többáruvá fejlődni, már csak azért sem, mert élete végeztével, mint vékonyabb ágakból (talajdonképpen két vagy több törzsből) alkotott fa, jóval kisebb értékű lesz, mintha egy vastag törzse volna. Ezért a vezérhajtással (a fatörzsszel) versenyre kelni akaró hajtást a nyár folyamán többlet végjük le zölden, még mielőtt megfásodott volna. Az így okozott sebet a fáska könnyen beborítja. Ugyanígy teszünk minden oldalhajtással akkor és addig, ha a fa törzsét árgmentesen magasztalbra akarjuk nevelni, amíg a kívánt magasságot el nem éri. Ezeknek az oldalhajtásoknak a lemetésével ne siessünk, mert megfásodóság a törzs vastagodását, erősödését segítik elő. Ugyanazt szolgálják a fiatal fáska törzsén nőni szokott levelek is. Ezeket sem szabad lemetezni vagy letörni.

A leitrnál még egyszerűbb, könnyebb és olcsóbb módon érünk célra, ha egyéves csemete helyett egyenesen a diót vetjük állandó helyére, ahelyett, hogy

a fáskoliba vetnénk. A dió részére azonban éppen olyan terjedelmű gödröt és úgy kell előkészíteni, mint a csemete részére és folytatólagosan, a talajt a csemetét éppen úgy kell gondozni, mint a csemeténél leírtuk. A dió elvetése előtt a gödröt behányg és a gödör közepén egy diót tessünk a földre. Több fölételek, mert a leitr módon áttelelt dióknak majdnem mindegyike kikél. Annnyit mézis először tennünk irányban, hogy néhány diót a kertbe vetünk el, amint megállapítható valahol a hiány, innen azonos (szinte csirájában) kiemeljük, lehetően földgombolyal, egy csemetét és vele a hiányt pótoljuk. *Az állandó helyére vetett dióból lesz a legszebb, legtermészetesebb mód.*

Hová ültethetünk diófát? A hideg és nedves talaj és az északi fekvésű helyeket kivéve, mindenütt. Legjobb szereti a mészből nem szegény, mély talaj, lapos lejtőket, ahol szellő járja és fűződhet a fényben. Itt a tavaszi fagyveszély nem bántja, amíg elég gyakran tűnkrereszi a termést. Ültessünk tehát diófát az udvaron, kertben mezőn és még az erdőben is, ahol erre alkalmas helyet találunk.

Milyen növények válnak be Erdélyben?

A háborus gazdálkodás parancsolóan követeli, hogy a gazdák főképpen és elsősorban azokat a növényeket termeljék, amelyek valamely vidéken biztosan megteremnek. A kísérletezőeknek most nincsen semmi értelme. Olyan növényeket ma nem érdemes termelni, amelyeknek terméshozama valami okból bizonytalan. Nagy jövő áll Erdélyben a nemesített árpák termesztésén. Nemesített szőrpákkal Erdélyben már eddig is szép eredményeket értek el, a jövőben pedig még inkább arra kell törekedni, hogy a sörárpá termelése fokozódjék. A zabtermelés terén Erdély meg lehetősége el van maradva. Nagy szerencse, hogy most az anyaországból nemesített fajták vetőmagját is be lehet hozni. A nemesített vetőmagvak közül az Erdélyben is biztosan beváló sziléziai hegyi zabot kell termelni. Igen nagy kérdés Erdélyben, hogy milyen fajta kukoricát termeljenek a gazdák. Ezen a téren nagyon óvatossá kell lenni. Azt ajánljuk olvasóknak, hogy csak korai érésű fajtákat vessenek. Számbajelöltek az Erdélyben jól bevált székely kukorica és más korai érésű fajták. Felhívjuk a figyelt

met arra, hogy komolyan kell foglalkozni az erdélyi kukoricafajták nemesítésével. Érés idő, minőség és mennyiség tekintetében óriási feladatok kell hogy megoldódnak a kukorica-nemesítők.

Örvendtesen fejlődik baromfityesztésünk.

A földművelésügyi minisztérium mozgalmainak keretében évente 1 millió napos-csibét és 20.000 tenyészbaromfit osztanak ki az országban. Ezen az úton baromfityesztésünk színvonalát céltudatosan emeljük, ami különösen az idén kifejezésre jut a tojáskínálat fokozódásában is. A tavalyi hosszú, kemény tél miatt az egész évben csak mindössze 649 vagon tojást vittünk külföldre, míg az idén március 6-ig bezártól 408 vagonot exportáltunk és további 6 vagon kivitele van folyamatban. A tojásfelhozatalnak ilyen ütem mellett március végéig exportunk elérheti a 900 vagon. A nagy kereslet miatt az országban elszaporodnak a nagyobb tojástermelő képességű baromfifajták. Az alsóbb néprétegek baromfitenyésztése és külkereskedelmünk fejlődése érdekében ezt a kedvező folyamatot a jelenlegi nehézségek között is fenntartásunk és fejlesztésünk kell.

Vetőmagvak soronkívüli vasúti szállítása és az állomási mérlegelés igénybevétele.

Az idén az ország területének védelmes megagyobbodása miatt az elmúlt években lebonyolított vetőmagkezők kereteit messze meghaladó tavaszi vetőmagmennyiség kiosztása válik szükségessé. Ezen a földművelésügyi miniszter javaslata a kereskedelem- és közlekedési miniszter elrendelte, hogy a vetőmagvak vasúti szállítása soronkívül történjék, továbbá intézkedjenek a közlekedési miniszterrel a közlekedési eljárásság tanúsítása alapján ingyenesen igénybe vehető a vetőmagvak szétosztása jára.

Előadásokat tartanak a szőlősgazdálkodásnak.

Az Erdélyrészi Gazdasági Tanács javaslatára a földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a szőlősgazdálkodók számára tartanak gazdasági előadásokat. A gazdasági előadások szellemi támogatással lesznek egybeesve a nagygyűlésekben a szőlősgazdálkodók számára a szőlősgazdálkodás szakismeretét gyarapodjanak.

ni kell a takarmánytermelést. Ugyanez a rendelet gondoskodik arról is, hogy azok, akik a megszállás alatt ingatlanukat kényszerítő körülmények miatt eladták, keresetet indíthassanak vagyonuk visszaszerzése érdekében. A perindítás szándékát a rendelet keltétől 60 nap alatt, vagyis április 24-ig kell a telekkönyvi hatóságnál bejelenteni. A keresetet 1942 február 22-ig kell beadni.

Elállították a rézgálic árát.

ellenőrzés orsz. kormánybiz. egállapította az idei rézgálic-
I. A nagykristályos 98—
kristályos rézszulfátot tar-
3 rézgálic legmagasabb ára
mi adóváltással és esomago-
készpénzfizetés esetén); 100
150 q és ezen mennyiségek
vagonrakományt kitevő több-
ének vétele és szállítása ese-
0 kg.-kint 115.— P. legalább
vétele és szállítása esetén 100
116.— P. A nagykristályos
% kristályos rézszulfátot tar-
% rézgálic legmagasabb vi-
ladói ára (forgalmi adóvált-
bontatlan esomagozásban);
b 75 kg. vétel esetén, 100
120.— P. 3. A nagykristályos
% kristályos rézszulfátot tar-
% rézgálic legmagasabb fo-
ói ára (forgalmiadóváltással,
golással); kg.-kint 124 fillér.
aprókristályos rézgálic árát az
pontban megállapított árákúál
g.-kint 1.— P-vel alacsonyab-
rikett rézgálic árát pedig
g.-kint 1.— P-vel magasabban
tolták meg.

szűzte működését a telekkönyv.

Budapesti Közlöny rendeletét
a felszabadult területeken levő
an forgalom jogszabályairól
delet szerint a telekkönyv for-
t a keleti és erdélyi országré-
a március 17-én megindult.

Ugyanez a rendelet gondoskodik arról is, hogy azok, akik a megszállás alatt ingatlanukat kényszerítő körülmények miatt eladták, keresetet indíthassanak vagyonuk visszaszerzése érdekében. A perindítás szándékát a rendelet keltétől 60 nap alatt, vagyis április 24-ig kell a telekkönyvi hatóságnál bejelenteni. A keresetet 1942 február 22-ig kell beadni.

A JÓ gazda könyvel

„A Növényvédelem és Kertészet”
Könyvtárának képes oktató könyveit
egyetlen gazda sem nélkülözheti:

1. A szőlő, gyümölcsös, konyha- és virágoskert trágyázása. 130 Pengő.
 2. Gyümölcsfák átoltása. 120 Pengő.
 3. Ribiszke, köszméte, málna, szőlőmetszés. 130 Pengő.
 4. Törpegyümölcsfák és alakfák. 120 Pengő.
 5. Kajszi, cseresznye és meggy termesztése. 120 Pengő.
 6. Körte termesztése. 120 Pengő.
 7. Gyümölcsfák nyesése. 120 Pengő.
 8. Dió, mogyoró, mandula termesztése. 120 Pengő.
 9. Oszibarack termesztése. 120 Pengő.
 10. Alma termesztése. 120 Pengő.
 11. Szilva termesztése. 120 Pengő.
 12. Szobanövények. 120 Pengő.
 13. Sziklakert. 120 Pengő.
 14. Osladióház zöldeséges kertje. 120 Pengő.
 15. Virágos kert. 120 Pengő.
 16. Szőlő, must, bor. 120 Pengő.
 17. Szőlő metszése. 120 Pengő.
 18. Gyümölcs, zöldség házi feldolgozása. 120 Pengő.
 19. Folyékony gyümölcs készítése. 120 Pengő.
 20. Gyümölcs, zöldség a konyhában. 120 Pengő.
 21. A konyhakerti kártevői. 120 P.
 22. Gyümölcsfák rovarkártevői. 120 Pengő.
 23. Szőlő kártevői. 120 Pengő.
 24. Gyümölcsfák betegségei. 120 P.
 25. A gyógy- és vegyipari növények termesztése. 4.— Pengő.
- Megrendelhetők az összeg előzetes beküldésével portómentesen vagy utánvétellel: **Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet, Kolozsvár, Brassai-utca 5. szám.**

PIAC

Megindul Németország felé a fakivitel.

A bécsi döntés olyan hátat rementett, amely lehetetlenné teszi, hogy a székelyföldi fa megfelelő piacot kaphasson. Báró Bánffy Dániel, földművelésügyi miniszter tárgyalásokkal folytatott a német kormánnyal, hogy a székelyföldi fát a németek vegyék át. A németek által vásárolt fa kivitelét meg lehet oldani Románia területén keresztűl átrakás nélkül. Rövidesen megindulnak Németország felé a szállítmányok és kétszáz ezer köbméter fűrészáru fog Németországba menni.

Megállapították a tűzifa-nagykereskedői körzeteket.

A közellátási miniszter rendeletet adott ki, amely megállapítja a kelet-magyarországi és visszacsatolt erdélyi részekben a tűzifa-nagykereskedői körzeteket. A körzeti székhelyeket a következő városokban állapították meg: Kolozsvár, Beszterce, Csíkszereda, Dés, Marosvásárhely, Sepsi-szentgyörgy, Székelyudvarhely.

A közügyosztásra levágot sertések zsirójának egy részét be kell szolgálatni!

A kormány elrendelte, hogy a honvédség és a polgári lakosság zsirószükségletének biztosítására a levágot sertések élőszájának megfelelő kétszázaléknyi zsirómenyiséget a közétkeztetési hivatal rendelkezésére kell bocsátani.

Amerikai búza érkezett Európába.

Az amerikai gabonapiacra európai gabonavásárlások történtek, Spanyol és portugál kikötőkbe, nagyon sok amerikai gabona érkezett. Megállapítható, hogy Amerikában óriási készletek várnak eladásra. A készletekhez viszonyítva az eddig Európába érkezett mennyiségek jelentéktelenek.

Rézgálicot vásárolt Magyarország Jugoszláviától.

A rézgálic a szőlőművelésnek igen fontos anyaga. A permoszpóra elleni védekezés rézgálic nélkül nem hajtható végre tükletesen. A magyar kormány mindent elkövet, hogy rézgálicot lássa el a szőlőgazdák. Közlelebből a magyar kormány nagyobb mennyiségű rézgálicot vásárolt Jugoszláviától. Ezzelére 100 vagon rézgálic érkezik Jugoszláviából Magyarországra.

A magyar nemzet verses története

SZENT LÁSZLÓ FÜVE

*Nem billent a vaksors többé jobbra-balra:
László diadalról hígott diadalra.*

*Hullott a pogány kun, mint a fa levele,
Pogány holtakkal volt a csatolter tele.*

*De hamar megtorpant a győzelmi mámor,
Siralomnak helye lett a magyar tábor:
Járvány réme támadt a dögletes szagtól,
Nincs hatalom, mely megszabadítsa attól.*

*A nép zúgott, morgott hiába volt minden,
Kezde már nem hinni az új, igaz hitben:
„Vissza és Hadurhoz! Az új csak bajt hozott...”
Sátrában a király buzgón imádkozott.*

*Majd aztán kilépett ijával kesében,
S fellöve egy nyilat a virágos réten.
Szállt a nyíl magásra, s mire földet ért
Egy füvet találtak tapadva hegyére.*

*„Az egyszerű fűben csodaerő rejlett,
Meggyógyító menien dögvészről a sergő,
Népet ezer bajtól sokszor védte, őtia,
Szent László fűvének nevezik azóta.*

A haza bölcse

X szabadságharc leverése után új világ kezdődött Magyarországon

Az alkotmányt eltörölték, a nemzetet megfosztották nyelvtől, osztrák törvények szerint kormányozták. Tömegek német, esch s más idegen hivatalnokkal töltötték meg az országot. Zsándárok, kémek raja lepte meg a megyéket, hogy öröködjenek az ország csöndjén.

Testvér testvér előtt is titkolta gondolatait, mert az őf életre ébred: kémrendszer a szabad szónak halálós ellensége volt. A zsándárok minden elejtett gyanús szóért törvény elé hurcolták az ártatlan polgárokat s ha egyebet nem tettek, zaklatták a kétségbejártakat.

Mindaz, amiért küzdött az önértetes nép, megsemmisült. Szabadság, önállóság, erős nemzeti érzés sárba taparta, gúny tárgyul odadobva a reánk eresztett sáskának.

És a nemzet fűrt, a nemzet hallgatóit.

Ekkor s kórhalt berekben megszóltat egy bánatos madár. Oly szépen énekel, úgy fáj a szíve a magyarok-

nak, mikor hallgatták, úgy hullott a könnyük és kimondhatatlanul jól esett.

Ki volt a bánatos madár?

Tompa Mihály, a nemzet fájalmának költője a csaták lelkesítő dalnokai hol van? Mi történt Sándorral? Eltemette őt is a névtelen hősök fennsíra, a segesvári csata után.

Kehidán, Zala megyében élt egy komoly, arcu férfi. Ismertük őt a dicső harc előtt, abban a delemben vezérkedett, ahol a bölcs szó, a csallás igazság, a törvény ereje a fegyver.

Deák Ferencnek hívták.

Megvonta magát kis falujában. A nemzet s állapota kimondhatatlanul fáj neki, de néma volt csak lelke tűnődött, töprengett. Bölcs lelke jós befátott a jövőbe és talált reményt, mely nemzetét lálja, talált fegyvert, mely nemzetét védte.

A csüggedő nemzetnek vezér kellett.

Kossuth hontalanul bujdosott, a „legnagyobb” ekkor már élő halott volt a döblingg örlöttében. Csak Deák Ferenc volt nemzete mellett.

Mint a hajótöröttek egy szikla köré, úgy csoportok Deák köré a magyarok.

És mit mondott a haza bölcse?

Türelemre intette nemzetét. — Kitartással kell maradni az alkotmány mellett — mondá — mely ideiglenes hatalom megfosztotta a nemzetet. Nincs hatalom, mely erősebb az igazságnál!

És a nemzet megtanult tűrni, várni. Belopódta a reménység.

Év telt évre. Háboruba keveredett az osztrák Olaszországgal. A háboru reá néve szerencsétlen dönt és a magyarok reménysége növekedett.

A nemzeti érzés megnövekedett. Talán soha nem volt az őszertartás nem volt a nemzetben, mint most a gyobb veszély idején.

A bécsi kormány kezdett engedni.

1861-ben az osztrák kormány megkínálta az országot egy új „alkotmány”-nyal. Azt kívánta Magyarország az osztrák császár egyik tartományává.

Deák Ferenc azt tanácsolta, hogy a nemzetet adják el, hanem követelje vissza a régi alkotmányát 1848-ít, mert ehhez joga van. A hatalom süket követelés iránt.

Ismét változtak az idők. Az osztrák császársá boruja volt a poroszokkal. Ez sem volt rá néve renesés.

Ekkor 1865-ben egy cikket írt Deák Ferenc a kor híres „Pesti Napló” című újságba. Husvétkor ezét husvéti cikknek szokták nevezni.

Egyenesen az uralkodóhoz intézte sorait. Intette benne, hogy a nemzet törvényes alapon áll, mikor

nyához törhetetlenül ragaszkodik. Nyolcszáz esztendő régebb története tanuskodik a mellett, hogy hű királyig koronás királyához, de hű az alkotmányhoz is, néki nem elhet. Adja meg a nemzetnek, amit akkor helyre áll a bizalom a nemzet és majdan önázandó királya között.

uralkodó hajlandó volt a kibékülésre. Ferenc és Andrássy Gyula gróf közösen faragott, hogy a kiegyezés nagy munkája létrejöttön, néhét évig tartó önkényuralomnak vége szakadjon. Ehez munka volt ez, sok bölcsesség, nagy óvatosság oríthatatlan hazaszeretet kellett hozzá. Minden a két vezérben s így a nemzet ügye diadalra

rvényi állapotította meg, hogy Magyarország külön ön állam, s csak saját törvényei szerint kormányt. Az osztrák császársággal csak a király szemébe áll összeköttetésben s közös neve: „Osztrák monarchia”.

Andrássy Gyula gróf elnöke alatt megalakult az első magyar minisztérium.

1871 június 8-án fényes, országgra szóló ünnepek történt a koronázás, de a „haza bölese” a diszöltöttek sorában sehol sem volt látható. Egy vendéglőből nézte az elvonuló menetet. Dobogott az ő szíve a nemzet öröme megeremelésében övé a munkabőség oroszlanrésze, hanem az ünnepeletésből nem vágának részt. A miniszterelnöki tárcát Andrássy csak jutaltta, s ő megmaradt egyszerű polgárnak.

Im. rang, vagyon, hatalom nem kellett a nagy bölcs. A nemzet és koronás király bizalma volt az egyetlentetés, melyet elfogadott.

replőtlen, tiszta jellem, ment minden önzéstől, nagyvágástól: ez a polgári nagyság, mely előtt fejet ajtania még a koronás királyoknak is.

mit tett, kötelességből tette; amit elérni, tud nem be. A hazaszeretet hősei között, a történelem legnagyobb alakjai között a nemzet szívének kellő közepében az ő helye.

Andemét törvénykönyvbe íktatták, temetésén százeg száz ezer ember jelent meg, ravatalára koszorút Magyarország koronás királynöje és a nemzet uralával együtt érezte, hogy halottja van.

Boldog ember, ki milliónknak élt, s jutalma már életében egy nemzetnek és uralkodónak határtalan tisztelete volt.

Széchenyi István a haladás, Kossuth Lajos a szabadság, Deák Ferenc az alkotmányos érzület megtestesülése volt. E három eszmének életelője a hazaszeretet. Az a csodálatos erő, mely a magyar nemzetet fenntartotta, e három ember működéskében jutott kifejezésre.

A gondviselés örökösödött nemzetünk fölött, hogy éppen akkor adta őket nekünk, mikor rájuk szükség volt.

Gaál Mózes,

HÍVLAJ NÉPEMI

*Hívlak népem, te büszke, rögszegő,
Hisz hajnal pirkad fenn a Hargitán,
Fehér fátját a boldog, s jobb jövő
Szertezillotta a sok téli fán.*

*Hívlak téged, ősz szántóvető,
Kérgeskezű, nótás nagygyapán,
A húsz éves rabság fájdó dalóval
Délcegen lépsz az ekevas után...
Nem törték meg az átkos bilincsek,
Nem törték meg a száraz rabkenyér,
A könnyeken át dalólnod kellett
A kalásstermő, sziklás ugarér...
Hívlak téged bibliátolvasó
Glóriásfejű édesanyám,
Ki déli fiaknak adtál hősi vért,
És sirattad őket húsz éves éjszakán...
Hívlak benneteket hitvesztetti férjfiak,
Médő panaszban felsíró asszonyok,
Jertek ti jánuult elgyötört életek,
Jertek ti sírok, jertek boldogok,
Jertek építők s álomvilág-várók:
Építsük fel a Magyar Templomot!*

*Hívlak népem, te büszke rögszegő,
Hív az ugar, hívnek a hegyek,
Munkára hív a boldogabb jövő,
A haza hív, Testvérem, megyek...
Nemes Nagy Mártha.*

Széchenyi István mondja:

Az angol nemzet egyenjogusíthatja a zsidó fajt. Az angol fennében a zsidó elvegyülhet. Ugyanez áll Franciaországra nézve is. De ha a magyar levebbe az ember egy palack tintát önt, megromlik a leves és azt nem eheti meg ember.

APRÓSÁGOK ADOMÁK

1940 volt a leghidegebb esztendő.

Nemrégiben számították ki az 1940-ik évben végzett mérésekből az évnek átlagos hőmérsékletét. Ebből megállapították, hogy 160 év óta egyetlen esztendő sem volt olyan hideg általában, mint az elmúlt év. A számításokat azért tudták elvégezni, mert Bécsben és Prágában már 165 év óta állandóan mérik a hőmérsékletet.

A pontosabb számításoknál kiderült, hogy 1940-ben csak április és november hónapban volt általában olyan meleg, mint más években. A többi hónap mind hidegebb volt, mint rendszeren. Ezenkívül mindenütt sokkal több eső esett, mint máskor. Így különösen a magyar Alföldön sok helyen kétszerannyi eső volt, mint más évben. Ennek következménye volt az, hogy az idei árvizből a föld már semmit sem tudott felszívni, s ezért az áradat mindenütt teljes erővel zudult tovább és végzetlen pusztításait. Melegebb esztendőknél a föld jobban kiszárad, s amikor megindul a tavaszi olvadás, a víznek jórészt a föld beszívja és ezzel gyengíti az árvizet.

Pusztítja az árvíz a földi gilisztákat.

Néhány esztendővel ezelőtt Amerikában a Misszissipi folyó óriási árvizeket okozott. Megállapították a természettudósok akkor, hogy az árvíz közvetlen veszedelem mellett, igen nagy kár származott abból, hogy az árvíz következtében a talaj élőlényei, főképpen pedig a földi giliszták, kipusztultak. Igyekeztek is olyan módon segíteni a bajon, hogy az árvíz által sújtott vidékekre gilisztákat szállítottak és elősegítették minden módon gyors elszaporodásukat.

A földi giliszta ugyanis a legelsőbb szántó-velő. A bélelatornáján áthatoló növényi és talaj részecskék teljesen átdolgozódnak és a növények számára könnyen felvehetővé válnak. Kísérletek végrehajtásával bizonyították be, hogy a földi giliszta a növénytermelő leghasznosabb munkása.

Elmondottuk ezeket, mert aggodalommal kell megállapítanunk, hogy Magyarország nagyon sok helyén most belvizek borítják a földeket. Bizonyára az árvíz által sújtott földekben ugyancsak fel fog lépni a baj, mint Amerikában, hogy a talajtermő ereje a giliszták elpusztulása miatt csökkenni fog. Jó volna, ha illettékesek már most gondolkodnának azon, miképpen lehetne az árvíz által sújtott vidékek földjeit gilisztákkal és hasznos talajlévőlényekkel, amelyeket a víz elpusztított, leg hamarabb benépesíteni.

A hű golya.

Kladrup, csehországi városuk nevezetessége egy golya, amely 5-ik éve a városkában töltötte a telet $\frac{3}{4}$ nem vándorolt társaival a Déljégre. A golya nagyon szelíd és télen a lakosság látja el étellemmel.

Nem is olyan rossz a kutyasors!

Bús atyafi jön ki a pénzügyigazgatóságtól. Kérdi komája, hogy mi járatban volt?

— Azt ne is kérdezd tőlem, csak annyit monddok, hogy milyen jó volna, ha kutya lennék.

— Miért? — kérdezi a társa.

— Azért, mert akkor más fizetné helyetiem az adót.

Azon előfizetőink részére, akik bármely újságból kifolyólag tanácsra szorultak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy a szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felhárjuk olvasóinkat, hogy a beküldött tanácsok lennének mellékeljenek 70 fillért (orvosi tanácsokért 1 pengőt), könnyebbéssé okérrt bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a pénz is csatolva van. Fenntartjuk

azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdektiek, a lapunkban adjuk meg.

G. Z. A gyümölcsfák trágyázására azt ísott árokban nagy eszorgó az óttal elvégezni. Ha nem mulasztotta, még most is megtermesztésére ennek nem lesz hatása, mint hogyha a trágyát a tél és a téli esapadék bemosta a földbe. Mindenesetre jó érett trágya használaton és esetleg hígított lével is öntözze meg a fát a felmájának eszorgó irányában kárakon keresztül.

G. L. A esztendősg felállítására évi III. t. e. rendellei el. Így esztendősg most valóban fontforjulót ünnepel. Egyébként a esztendősgét VII. Károly francia király 1445-ben állította fel, ez a esztendő azonban csupán a királyi lyes örökzetére volt kirendelve.

L. I. Mint általános alapelv mondhatjuk, hogy a kisebb helyeken célszerűbb a kúthával a esztendősg nagyobb épületekben, tehát például kórházakban, iskolákban, iskolákban sokkal nagyobb központi fűtés.

A. R. A fagyasztott búza tavaszi búzát. Sajnos, már nem maga számára ilyen búzát lehet tenni. Lényege, hogy az őszi búzát, amikor nagy hideg van, meggyasztják és miután többször legitették és fagyasztották, te lehetnek. Az ilyen búza úgy viselkedik, mint a tavaszi búza és a rővetnyész idő alatt is teljesen megtermi, amikor tulajdonképpen a természet utánozza. Az őszibúzát ugyanaddig el lehet vetni, amíg a föld zadt magot fagy éri. Az őszi búza akkor hoz kalászt és természetesen a földben fagy éri. Hasonlóan, hogy most már ilyen búzát állítani nem tud, sőt az előző tavaszi időjárás következtében a búza vetését sem ajánljuk meg késő van.

Gyümölcsfák

alma, körte 3-4 éves 1 drb 70

Szőlőoltvány

és Berlandieri 2 éves gyökeres vetőmag

kérjen árjegyzéket.

Szűcs telep, Biharodiszka

ZERKESZTŐFIZENETEK

Alább felsoroltaknak köszönetet monok a bejelentett új előfizetőikért:

M. B. Szinfalu, V. L. Királyhágó, K. J. S. P. J. Kisfűlpös, id. F. J. Szabád.

LŐFIZETŐINKHEZI Az utóbbi naphban több olyan levél érkezett kiadó-szatalunkba, amelyekben előfizetőink naszólták, hogy a könyvnapárt nem záték kézhez, bolott nincsenek hátrálék. n. Utána nézve, megállapítottuk, hogy mi részünkről nem történt mulasztás, ért a reklamátlók nagy részének a nap-t már egyszer elküldtük. Tekintve, hogy nden reklamátlónak külön nem válaszol-tunk, ezton közöljük az érdekeltekekkel, gy azoknak, akik a napárt nem kapták g. ímértelen elküldtük.

Megbizottaink ezidő szerint a követke-s vármegyékben dolgoznak, illetőleg az t levő hátrálékok előfizetőket keresik fel. n. czeffy Sándor Háromszék megyén, va-szint rövidesen Udvarhely megye szé-lyudvarhelyi járását, Tóth Imre pedig eros Torda megyét. Felkérjük a hátrá-sonokat, hogy megbizottainknak fizetők tartozásait. Ahol jelenleg megbizot-t nem keresik fel előfizetőinket, oda ntantálónyot küldünk, amelyben fel van nterve mult év végéig szóló hátrálékok kérésük, hogy a postautalvány felhasz-llásával küldjék be az ott feltüntetett szegyet. Arra is kérjük előfizetőinket, gy az f. évi díjat is lehetőleg mielőbb dldjék be, mert nagy kiadásaink vannak csak úgy tudjuk az egyszemélyi fenntar-tani, ha előfizetőink nemcsak a hátrálékok-t, nem a f. évi díjat is mielőbb beküldik.

Gy. P. J. Szentkeresztbányán. Megáll-attartuk, hogy Un 1941 január 1-től előfi-zetők. Miután a díjat nem rendezte, kér-ik küldjön be legalább 3 pengőt féléri Mizerési díjban, mert napárt csak ez-zenben küldhetünk.

A következő bejöltye pénzeiket nyugtá-zták: D. M. Nagykaroly 5.20, D. J. Ra-kszinye 6, Sz. L.-né Székelykál 5, Eted-él. G. L. 5, K. S. 5, id. M. L. 5, P. M. 6, P. A. 2.66, Cs. J. B. Kendő 10, M. Szárhyeg 6, Cs. J. Hosszuszabó 6, Sch. M. Krasznabétek 5.20, N. A. Nagykoles 2.00, N. K. Dextrádai 5.17, K. A. Pöllygyörbás 3, P. T. L. Patóhóza 4.20, K. B. Apa 5.20, B. S. Lázári 5.20, B. S. Mikola 5.20, A. G. Csikszentramás 6, S. P. M.-né Gyergyóújfalu 3.30, id. F. L. Kézdiartonos 6, özv. L. Iné Kohó-tyák 5, G. Kör Ipp 6, özv. N. T.-né

Légből kapott örömhír

Hogyan is nevezhetné másként a gazda a rádiónak az elmúlt hó végén lett azt az örömteljes közlést, hogy március 3-4-ét kezdve minden Buda-pestre felhajtott 130–160 kg. élő súlyú mangalicasertés után a kisgazda, a kinek az állat legalább 3 hónapja birtokában van, 15 pengő, továbbá minden kisgazda vagy hízaló ugyanilyen fel-tételek mellett, 160 kg-nál magasabb súlyú állat után 20 pengő külön ár-kiegészítésben részesül.

Folyó hó 11-től kezdve még nagyobb öröme lehet gazdáinknak, mert az első csoportban 130–150 kg. súlyú zsírser-tés után 20 pengő, 151–160 kg. után 25 pengő és ezenfelül pedig 30 pengő az árkiegészítés.

Ha valaha érdeke volt a gazdának a fenntartó takarmány csökkentésével

a hizalást gyorsítani, úgy most való-ban nagy érdeke. Nem elnök takar-mánybőségben, mert az ő ked. tenit hizalni, hogy a megkövetelt élő súlyt a szokottnál jóval gyorsabban érjék el a ezáltal nemcsak takarmányt takarítunk meg, hanem sokkal gyorsab-ban jutunk az árkiegészítéshez. A gyorsabban visszajött befektetés és hozzá még a külön árjutalom birtoká-ban, gyorsabban lehet a pénz haszno-san forgatni.

Hogy mindent elérhessük, hizóknak naponta néhány fillérbe kerülő PEKK és Futort kell ételbe belekever-nünk, amivel teljesen elérjük a ki-vánt éelt, sőt a hizalás alatt gyakran fellépő étvágytalanságot, feszítome-nést, kosszóságot, lesáttalást is bevol-tartjuk, vagy gyorsan megszüntetjük.

HOGY GAZDÁM ELŐBB JUSSON HOZZA

A 20–30 PENGŐS ÁRKIEGÉSZÍTÉSHEZ EN NAPONTA NEHÁNY FILLERBE KERÜLŐ

PEKK-et

és FUTOR-t KAPOK

S HÓNAPOKKAL ELŐBB ÉREM EL A JUTALMAZÁSI SÜLYT, MINT NEMPEKKEZETT KARTÁRSAIM

A „Magyar Nép” díjtan felvilágosítást ad a beszerzés helyéről.

Maksa 5, K. M. Iszló 3, Sz. K. Demény-háza 6, Sz. L. Hegyközesvár 6, R. Gy. Krasznabétek, 3.69, ifj. L. J. Királyváróc, 5.20, K. L. Mikola 5.20, M. K. Magyar-berkesz 5.20, F. A. Magyarberkesz 5.20, O. J. Bágy 6, özv. K. J. né Horodszent-mátrion 10, V. L. Aranyosmedgyes 5.20, B. I. Krasznabétek 2.70, K. D. Magyar-berkesz 5.20, D. Zs. Nagykolos 5.20, K. N. L. Övári 5.20, Gy. K. I. Nagykoles 2.70, Sz. A. Övári 10.20, B. L. Ombod 5.20, B. F. Mezőkecsed 5.20, B. B. Bál-lyók 4.37, M. G. Torja 6, K. F. Iszló 6,

dr. V. J. Ermdszent (napárt másodszor elküldve), S. P. Asszonyvár 6, H. K. Erdőszáda 5.20, K. Gy. Gyöngy 3.55, H. A. Lízári 5.20, D. D. Medes 3.10, B. S. Vajdaszentivny 6 (1940. XII. 31-ig), F. E. Nyárádfalva 10.40, M. V. Záln 5, Zs. K. Külös 5.20, Cs. B. Ds 22 Pengő, 1942 dec. 31-ig.

Egy menekült házaspár bármilyen alkalmánax elváltána falun is. Török István, Kolozsvár, Kálnán király-út 100.

GYESEMI KÖNYVTÁR
KOLOZSVÁR
Szent György tér

Megfogyt a vén föld keble,
Immár magra volna kedve,
Magyar égből sűt rá a nap,
Szabad a föld, szabad, szabad!

Bánj jól az állatokkal!

Az állattenyésztés csak akkor sikeres, ha a nagy tudás mellett szeretettel is folytatjuk. Az állat a jó bánásmódot nagyon meghálálja és nagyobb jóvedelmezőséggel fi-

zet. Sokszor megtörténik, hogy fiatal állatok anyja nélkül maradnak. Ilyenkor a szopó jászágó felnevelése nagy gondot okoz. Leleményességgel és szeretettel azonban ezen a téren is sokra lehet menni. Képviseletben bemutatjuk, hogy az árván maradt malacokat hogyan táplálja cucli segítőjével a gondos gazda felesége.

Ki lehet takarni az élő növényeket.

A kényesebb élő növények védelmére létesített lombtakarót most már el lehet távolítani. A tulipánok, járcintok és egyéb korai növények már hajtanak kezdenek. Alattuk a talajt gondosan meg kell művelni. Alkalmazzunk erre a célra nagyon kis kapát, hogy ne sértsük meg a növények gyökerét, földfeletti részét.

Az élő növényekről és virágágyakról letakarított lombot hordjuk a trágyatelepre, vagy pedig egészük el és a hamut trágyaképpen szórjuk szét a kert pázsitjára vagy a virágágyakra.

Készítsünk szirupot házilag.

A takarmány répát előbb megkostoljuk elég edes-e, mert van olyan is, mely nagyon cizenyő, az nem alkalmas. Legjobb a „szabaroza” fehére, de a rózsaszín apró répa is jól bevált. Meghámozzuk, tökképosztva gyulaan legyaluljuk. Előbb már egy fazékban felfőzzük és lehalni hagyjuk a vizet. A reszelt répát azonnal bele öntjük a vízzel felül tölve fazékba, két ujjnyi hínárral tele tesszük és még hozzá, amennyi vizet öntünk, hogy ellepje a répát. Addig főzzük, míg jó puha lesz a répát. A szirupot a szűrőn keresztül szűrjük le.

Jedni nem szabad, mivel kifut és megég. Ha megfőtt, szűrőbe vagy szitába öntjük és a levét mázas fazékba (zomácosba) oda tesszük főni. A répa reszeléket megint leöntjük vízzel és 3/4 óráig főzzük. Az első főzés ideje a víz gyorsaságától függ. A másodsorra kifőzött levét a szűrőnk és a többi sziruphoz öntjük. Lehet több edényben főzni, úgy hamarabb elfő a szirupból a víz. Lefedni nem szabad. Addig főzzük, míg méz sűrűsége nem lesz. Amikor kezd habzani, nagyon kell rá ügyelni, hamar kifut könnyen oda ég. Amikor kezd sűrűsödni, beleteszünk 1 liter szirupba egy tyúk-tojásnyi faszemet és 15-20 percig még főzzük. Hülni hagyjuk, majd üvegbe téve ritka szalmával, vagy tüvel lyuggatott papírral lefedjük. 1 kg. szelt répából k. b. 1 dl. szirup lesz. A szirupot kenyérkeverő, tejszó, kávéra téve a gyermekek szívesen fogyasztják. Lehet fahéjjal ízesíteni. A fűt répa reszeléket korpával, és rával keverve a tyúkocsi csémegeként megeszik. Így semmi se megy kárba. Akinek sok drága répája (murok) van, úgy abból is finom cukor-szirup főzhet, a jemtai mód szerint.

Zoltáné Csapó Lujzika, ig. tanító

Cigány postás

Az ispán levélhordó cigányával a szomszéd falusi egy pár nyular küldöz a barátjának.

A cigány el is végezte küldetését becsülettel s ámbár várakozott rá, a kissé fősvény uraság semmi ajándékok nem adott neki.

A cigány erre meguntta a hosszas várakozást s megkérdi:

— Ides néccágos uram, mit mondják a nemzetes ismét urának, ha ázst kérdi, hogy mennyi borralalót kaptam?